

Mitä etuisuuksia filmillä onkaan "liikkeiden", vaihtelevien näyttämöasetusten, loppumattomien joukkojen esittämisessä, ei se kuitenkaan voi korvata teatteria tai täyttää teatterin tehtäviä niin kauan kuin ihmisen voimakkaimpana ilmaisutapana on puhuttu sana sen lukemattomine vivahteineen. Liikkeisiinkään nähden filmiesitykset eivät ole riittämöitä: eikä yksinkertainen jatkuva liike näyttämöllä sen rajoituksista huolimatta ole vaikutuksiltaan paljon voimakkaampi kuin valkoisen kankaan varjokuvien vaihtelevat liikkeet, voimakkaampi se tähden, että se on välittömämpi ja siten tehokkaampi. Mutta vaikka filmi tässä tapauksessa

olisikin etevämpi, niin pitää se paikkansa yksinkertaisimpaan ja kansanomaisimpaan näytelmään, farsisiin, salapoliisi- ja satunäytelmään nähden. Tämän vuoksi voitaisiin vaatia teatteria rajoitettavaksi, jotta sen sisäinen omalaatuisuus esiintyisi selvemmin. Puhtaalle huvittelupuolelle olisi annettava vain toisarvoinen merkitys.

Mahdotonta on kuitenkin antaa teatterille takaisin sitä keskeistä paikkaa tietoisuudessamme, mikä sillä oli antiikin aikana, mutta tarpeetonta on työntää sitä sivuun "uuden ajan taiteen", mainostetun filmin, tieltä, koska viimeksimainittu sitäpaitsi on vielä hyvin kaukana itsenäisyydestäkin.

Työtön

Näin huutavat hurskaat saarnaajat,
jotka nälästä eivät tiedä:
"Jos Herrassa täällä vaellat,
ei kohtalot voi sua viedä.

Jos Herrassa kuljet hän hoivaa ties
ja armonsa sulle antaa . . ."
— Näin julistaa hurskas saarnamies,
jok silkkikaapua kantaa.

Mut mies, jok' on laiha, rääsyissä vaan,
ei uskoa enää jaksaa.
On Herrakin suuressa arnessaan
sama hälle: osta ja maksa.

Se, ystävät, anteeksi antakaa,
jos kiroaa köyhä salaa,
kun muistaa rikasten Jumalaa
ja rikasten leipäpalaa.

OIVA PALOHEIMO.

Sosialistinen Kulttuuri

(Kirjoitus alkujaan Saksasta.)

EHDOTUSTEN kirjoittajat sanovat, että sosialistinen kulttuuri ei ole mikään dogmaattisten muotojen järjestelmä. Sen perusteet ovat yhtä yksinkertaisia kuin mikä totuus tahansa. "Ihmistä ei ole alennettava välikappaleeksi. Talouselämän on palveltava ihmistä, ei yksityistä, vaan kansan kokonaisuutta. Kapitalistinen talous ei luonteensa perusteella tähän kykene. Vasta suunnitelmanmukainen tuotanto ja jako sosialistisen talouden pohjalla avaavat tien uuteen yhtenäiseen kulttuuriin."

Liberalismi on omalla tavallaan korostanut ihmisyyssäsitettä ja on tahtonut saada meidät uskomaan, että voimien vapaassa ottelussa on todellisen ihmisyyden kehittyminen taattu. Tiedämme kuitenkin, että tämä voimien vapaa ottelu on johtanut vain muutamat harvat valtaan, jota he kilpataistelussa kouliintuneina käyttävät kansainmisteisensä sortoon ja riistoon. Päinvastoin olisi jokaiselle yksityisihmiselle annettava mahdollisuus elää ihmisenä sanan todellisessa merkityksessä.

Eläminen sanan todellisessa merkityksessä ei kuitenkaan merkitse sitä, että ihminen kehittäisi lahjojaan ja kykyjään vain itseään varten, vaan koko yhteisöä varten. "Kaikkien ihmisyyden on taattu ainoastaan, jos jokainen oman erikoisetunsa sivuuttamalla antautuu kokonaisuuden hyväksi. Tässä mielessä työväenliike on kulttuuriliikettä mitä suurimmassa historiallisessa mittakaavassa." Sosialismi ei halua sortaa yksilöä. Se ei tahdo autiota samankaltaisuutta, ei hengen vaatettamista yhtäläiseen pukuun, vaan päinvastoin sen kehittymistä korkeimpaan määrään, ei kuitenkaan yksilöä itseänsä, vaan yhteisöä varten. Työtätekevien luokkien tehtävänä on siis korvata ihmisen hillittömän olemassaolon taistelun näennäinen vapaus solidarisesti yhteenkuuluvan yhteiskunnan kollektiivisella vapaudella. Työläisten tehtävänä on muuttaa taloudellinen, poliittinen ja sivistyksellinen elämä ihmillisyyden ja solidaarisuuden vaatimuksia vastaavaksi.

Päämääränä kirjoittajien mielestä on sosialisti-

sen yhteiskunnan yhtenäinen kulttuuri, jota ei mikään henkisesti terrorisoi, vaan joka vakuuttavalla voimallaan kokoo kaikki yhtenäiseen ajatteluun ja tahtomiseen. Tässä ajattelemisessä ja tahtomisessa se antaa ihmisille sisäistä ryhtiä, jonka he ovat kadottaneet individualistis-liberalistisen hajaannuksen aikana, ja antaa jokaiselle yhtenäisen kulttuurin järjestetyssä monipuolisuudessa oman erikoisen tehtävän. "Kaikki ne aikakauden voimat, jotka taistelevat sosialistisen kulttuurin ja yhteiskunnan rakentamisen puolesta, on yhdistettävä sosialismin kokonaisliikkeeseen." Tämä koskee niin ihmisiä kuin kansakuntia. Sillä kansakuntienkaan elämässä sosialistista kulttuuria ei ole puuttava kansainvälisesti yhtenäiseen pukuun.

*"Kansojen kansallinen kulttuuri on sivistyksen

uudistumisen perustus. Ihmiskunnan kokonaiskulttuuri toteutuu yksityisten kansojen kulttuurin kautta. Kunkin kansan on sille sopivalla tavalla palveltava ihmiskunnan kokonaiskehitystä."

Erikoisvaatimukset lähiaikoja varten koskevat koulu uudistusta alimmista ylempiin oppilaitoksiin saakka, kasvatustyötä täysikasvuisten keskuudessa, kirjasto-oloja, filmiä, radiota sekä myös toimenpiteitä työttömyyden henkisiä ja sielullisia vaaroja vastaan. Kirjoittajat, rajoittuen tarkoituksellisesti vain aivan lähimmän ajan vaatimuksiin, ilmoittavat olevansa tietoisia siitä, että tässäkin suhteessa on joukko kysymyksiä, joita he eivät ollenkaan tai aivan ohimennen ovat koskettelleet ja jotka siis vaativat laajempaa selvitystä, ennenkuin ne voivat johdattaa määrätietoisin vaatimuksiin.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.,

Required by the Act of Congress of August 24, 1912, of Tie Vapauteen (Road to Freedom) published monthly at Duluth, Minn. for October 1, 1932.

STATE OF MINNESOTA,
COUNTY OF ST. LOUIS—ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Hjalmar Aho, who having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Tie Vapauteen and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reserve of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Workers Socialist Publishing Company, Box 99, Duluth, Minn.

Editor Titus Kataja, Box 99, Duluth, Minn.

Managing Editor None.

Business Manager Hjalmar Aho, Box 99, Duluth, Minn.

2. That the owner is: Workers' Socialist Publishing Company.

Stockholders: Workers' Club, Box 201, Crosby, Minn.

Finnish Workers' Society, 924 First Ave. No., Minneapolis, Minn.

Finnish Marxian Club, 1423 Farnsworth Ave., Detroit, Mich.

Industrialist Stock Circle, Box 372, Virginia, Minn.

Industrial Union No. 440, 1 Patch St., Worcester, Mass.

Industrialist Stock Circle, 1402 No. 3rd St., Superior, Wis.

Industrialist Stock Circle, Box 145, Ironwood, Mich.

Industrialist Stock Circle, 318 No. Wyoming St., Butte, Mont.

Industrialist Stock Circle, Box 304, Aberdeen, Wash.

Industrialist Stock Circle, Box 271, Warren, Ohio.

Industrialist Stock Circle, 42 Fremont St., Portland, Ore.

Industrialist Stock Circle, Box 99, Duluth, Minn.

Workers' Amusement Society, Box 877, Raymond, Wash.

Railroad Workers' Industrial Union No. 520, 47 Market St., Ashtabula Harbor, Ohio.

Metal Mine Workers' Industrial Union No. 210, Box 162, Gilbert, Minn.

Finnish Workers' Ag. Committee, Milltown, Mont.

Industrialist Stock Circle, 1239 Washington St., Seattle, Wash.

Construction Workers' Branch No. 2, 2036 5th Ave., New York, N.Y.

Industrialist and Work People's College Stock Circle, Box 852, Chisholm, Minn.

Stock Circle of the One Big Union, 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Canada.

Industrial Union Supporting Association, 30 Edinburgh St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

Industrialist Stock Circle, Box 26, Sta. A., Berkeley, Cal.

Industrialist and Work People's College Stock Circle, Box 65, North Hibbing, Minn.

Lumber Workers Industrial Union No. 120, Box 1531, Sudbury, Ont., Canada.

Industrial Union Ag. Club, Box 603, Ely, Minn.

Finnish Workers' Club, 1334 Pine St., Eureka, Calif.

Comtee Finnish Workers' Club, Kakabeka Falls, Ont., Canada.

Workers' Club, 409 High St., Fairport Harbor, Ohio.

Berkeley Workers' Educational Club Amusement Committee, functioning in San Francisco, 20 Flint St., San Francisco, Calif.

Waukegan Branch No. 330, Waukegan, Ill.

General Recruiting Union Branch, Duluth, Minn.

Industrialist and Work People's College Stock Circle, Chisholm, Minn.

Finnish Workers' Association, Bessemer, Mich.

Industrial Union Branch No. 220, 273 So. Grant St., Wilkes-Barre, Pa.

Industrialist Supporting Association, 60 Cordova St., Vancouver, B. C., Canada.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relations the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is— (This information is required from daily publications only.)

HJALMAR AHO,
Signature of business manager.

Sworn to and subscribed before me this 26th day of September 1932.

A. A. TOIVONEN,
Notary Public, St. Louis Co., Minn.
(My commission Expires Jan. 17, 1939.)
(Notary Seal.)